

KRITIČKO MIŠLJENJE

2

KRITIČKO MIŠLJENJE

PRIRUČNIK ZA EDUKATORE

2. 1 UVOD	4
2. 2ZNATI: KRITIČKO RAZMIŠLJANJE – ŠTO TO ZNAČI U STVARNOM ŽIVOTU?	6
2. 3 RAZUMIJEVANJE: JE LI KRITIČKO RAZMIŠLJANJE KREATIVAN PROCES?	8
2. 4 PRIJAVITE SE: KRITIČKI RAZMIŠLJAJTE O SVOM DANU	10
2. 5 ANALIZA: KOJA JE PORUKA AUTORA.....	12
2. 6 PROCJENI I STVORI: TAJNA OGLASA	14
2. 7 SAŽETI: DAKLE, ŠTO JE TOČNO KRITIČKO RAZMIŠLJANJE?.....	18

ZA VJEŽBENIKA

2. 1 UVOD	20
2. 2ZNATI: KRITIČKO RAZMIŠLJANJE – ŠTO TO ZNAČI U STVARNOM ŽIVOTU?	21
2. 3 RAZUMIJEVANJE: JE LI KRITIČKO RAZMIŠLJANJE KREATIVAN PROCES?	22
2. 4 PRIJAVITE SE: KRITIČKO RAZMIŠLJANJE O SVOM DANU	23
2. 5 ANALIZA: KOJA JE PORUKA AUTORA?	25
2. 6 PROCJENI I STVORI: TAJNA OGLASA	29
2. 7 SAŽETI: DAKLE, ŠTO JE TOČNO KRITIČKO RAZMIŠLJANJE?.....	33

PRIRUČNIK ZA VJEŽBENIKA

2.1 UVOD

Opis AKTIVNOSTI:

Ova aktivnost je uvodna. Trebalo bi identificirati uvjerenja i mišljenja polaznika u smislu kritičkog mišljenja. Primijenjena metoda – *mapiranje* uključit će sve sudionike i unaprijediti raspravu i suradnju.

Naslov: ŠTO JE KRITIČKO MIŠLJENJE?

Ciljevi:

Polaznik identificira tipične značajke kritičkog mišljenja.

Pripravnik izražava svoje razumijevanje kritičkog mišljenja.

Polaznik stvara svoju definiciju kritičkog mišljenja.

Metode: frontalno objašnjenje, oluja ideja, izrada umne mape

Poboljšane ključne kompetencije: kritičko mišljenje

Ključne poboljšane vještine kritičkog mišljenja: izražavanje mišljenja, vještine rasprave, aktivno slušanje

Trajanje: 10 minuta

Materijal: ploča i markeri

Postupak:

Uvod: Za svako putovanje, također i za učenje, potrebna je karta. U ovom slučaju zajedno ćemo pripremiti umnu mapu našeg središnjeg pojma – kritičko mišljenje. Jeste li ikada čuli za umne mape ili ste ih možda radili?

Pitajte i motivirajte: Koje su vaše asocijacije na kritičko razmišljanje?

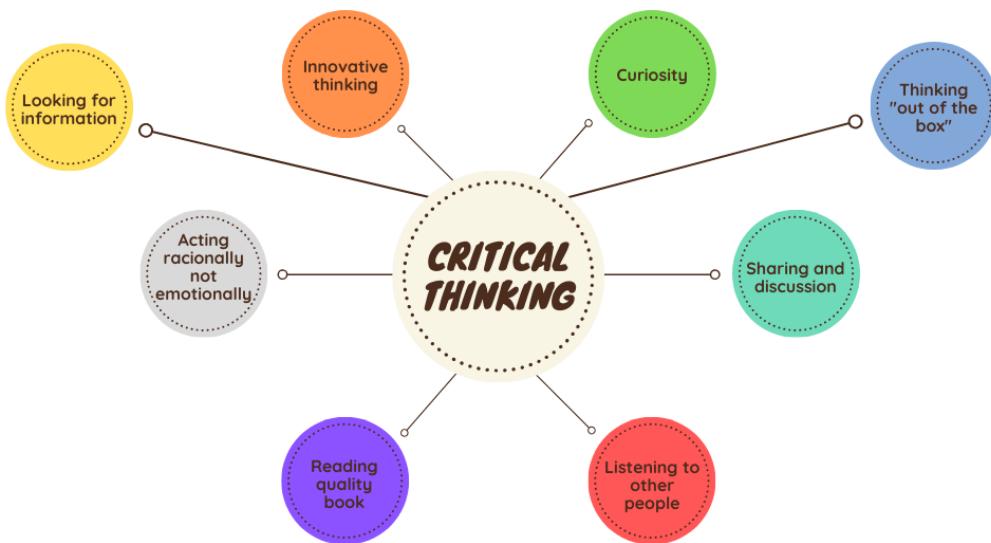
Dajte uputu:

- Kao grupa, napravit ćemo umnu mapu.
- Razmislite o svim asocijacijama koje imate s pojmom kritičkog mišljenja. Učitelj će ispuniti umnu mapu na bijeloj ploči.
- Na temelju oluje ideja – umna mapa koju smo danas izradili, zapišite svoju definiciju kritičkog mišljenja i pročitajte je.

Napravite refleksiju: Jeste li zadovoljni svim svojim idejama? Biste li na bilo koji način poboljšali umnu mapu?

Zaključak: Umna mapa koju smo upravo izradili početna je točka našeg fascinantnog putovanja u temu kritičkog mišljenja. Sigurno će nam pomoći da otkrijemo nove ideje, podijelimo mišljenja i steknemo praktične vještine!

N.B. Umna mapa može izgledati kao sljedeći primjer, ali broj "mješurića" ili grana ovisi o idejama učenika.

Dodatne informacije (facilitacija, savjeti, čimbenici uspjeha/slabosti, ograničenja, mogućnosti prijenosa, potrebni resursi):

Više o izradi umnih mapa možete saznati na <https://www.umeniekreativity.sk/pojmova-map>

Na engleskom: <https://blog.iqmatrix.com/how-to-mind-map>

Opis AKTIVNOSTI:

Ova aktivnost trebala bi pokazati što točno znamo o kritičkom mišljenju i njegovoj upotrebi u svakodnevnom životu. Može polazniku pružiti vrijeme i prostor za razmišljanje o svojim vještinama i sposobnostima za kritičko razmišljanje.

2.2 ZNATI

Naslov: KRITIČKO MIŠLJENJE – ŠTO TO ZNAČI U STVARNOM ŽIVOTU?

Ciljevi:

Polaznik identificira bitne značajke kritičkog mišljenja.

Polaznik identificira kako se vještine kritičkog mišljenja primjenjuju u njegovom/njezinom životu.

Polaznik se osvrće na svoje vještine i sposobnosti.

Vježbenik dijeli svoje ideje s kolegom vježbenikom.

Metode: frontalno objašnjenje, grupna rasprava, rad u paru

Poboljšane ključne kompetencije: kritičko mišljenje

Poboljšane vještine kritičkog mišljenja: izražavanje mišljenja, prepoznavanje obrazaca, samorefleksija

Trajanje: 15 minuta

Materijal: ploča i markeri

Postupak:

Uvod: Kritičko razmišljanje može zvučati apstraktno, ali to je vrlo praktična vještina koja može značajno poboljšati naš život. Sada ćemo se usredotočiti na kritičko razmišljanje u svakodnevnom životu.

Pitajte i motivirajte: Kako se kritičko mišljenje pokazuje u našem stvarnom svakodnevnom životu?

Dajte uputu:

- U parovima ćemo razmišljati o tipičnim vještinama kritičkog mišljenja (1. zadatak). Proučite grafikon s popisom vještina, aktivnosti i karakteristika kritičkog mišljenja u svom radnom listu.
- Raditi u parovima. Odlučite koje su vještine i karakteristike tipične za vas. Podcrtajte ih.
- Navedite primjere kako se očituju u svakodnevnom životu. Podijelite svoje ideje sa svojim partnerom u paru

Znati se prikladno obuci za situaciju ili dogadjaj.

Mogućnost procijene informacija

Sposobnost uspješnog argumentiranja

Mogućnost pažljivog slušanja

Imati svoje mišljenje

Biti tolerantan

Znati voziti auto

Imati svoj budžet pod kontrolom

Znati mnogo i imati široko područje znanja

Imati svoj budžet pod kontrolom

Uvijek znati brzo reagirati

Biti ponizan i priznati pogreške

Biti elokventan i domišljat

Razlučiti između činjenica i mišljenja

Razmislite: Koje ste nove činjenice naučili o kritičkom razmišljanju u svakodnevnim situacijama?

Ponovno proučite podcrtane vještine i sposobnosti. Koje biste nove vještine i sposobnosti kritičkog mišljenja sada dodali u tablicu (2. zadatak)?

Zaključak: Imali smo priliku vidjeti da postoji mnogo načina na koje se kritičko mišljenje može manifestirati u našem svakodnevnom životu. Da je kritičko mišljenje jedna od najvažnijih praktičnih vještina, nedvojbeno će potvrditi i sljedeći sati. Moramo donijeti deset puta više odluka nego naši roditelji. To znači stalni stres i osjećaj da nemamo vremena ni za što. KM može pomoći vama i vašim polaznicima u preopterećenju sa donošenjem odluka.

2 . 3 RAZUMIJEVANJE

Opis AKTIVNOSTI:

Aktivnost jača stečena znanja i vještine iz područja kritičkog mišljenja kroz inspirativne priče i kreativne zadatke za primjenu u našem životu.

Titula: JE LI KRITIČKO MIŠLJENJE KREATIVAN PROCES?

Ciljevi:

Polaznik opisuje svoje meke vještine i objašnjava njihovo značenje za stvarni život.

Pripravnik vlastitim primjerom ilustrira korištenje elemenata inovativnosti i kreativnosti u kritičkom mišljenju u usporedbi s uspješnim ličnostima koje inspiriraju grupu.

Metode:

kooperativno učenje, rasprava

Poboljšane ključne kompetencije:

kritičko razmišljanje

Ključne poboljšane vještine kritičkog mišljenja:

dedukcija, komunikacija, argumentacija, usporedba mišljenja

Trajanje:

30 minuta

Materijal:

radni listovi, materijali, olovke, popis odabralih vještina kritičkog mišljenja, slike ličnosti iz kreativnog svijeta (znanost, tehnologija, umjetnost, dobitnici Nobelove nagrade)

Postupak:

Uvod: Kritičko mišljenje je kreativan i dinamičan proces koji pokriva nekoliko sposobnosti i vještina. Gradi kulturu izražavanja i rasprave: formuliranje relevantne ideje i pitanja, sposobnost argumentiranja i odgovaranja na njih.

Pitajte i motivirajte: Znate li što je zajedničko poznatim ličnostima na fotografijama? Zašto su bili poznati/nagrađivani/uspješni/inovativni? Što su neki od njih morali žrtvovati?

Dajte uputu:

- Radite u kvartetu i odaberite jednu od osoba prema vašim željama za grupu.
- S popisa odabralih vještina kritičkog mišljenja pojedinačno odaberite 4 vještine zahvaljujući kojima je postao poznat/nagrađen/uspješan/inovativni.

odabrane vještine kritičkog mišljenja

Pitanje	Objašnjenje	Prepoznavanje prednosti
Analiza podataka	Timski rad	Unaprjeđivanje ideja
Procjena	Induktivno i deduktivno razmišljanje	Postavljanje ciljeva
Obraćanje pažnje na detalje	Emocionalna inteligencija	Preuzimanje inicijative
Evaluacija	Strateško planiranje	Fleksibilnost
Objašnjenje	Znatiželja	Riješavanje problema
Aktivno slušanje	Identificiranje obrazaca	Samorefleksija

- U parovima dogovorite 4 zajedničke vještine sa svojih popisa.
- Parovi se okupljaju, formiraju prethodni kvartet i čine značajni slijed od zajedno odabранe 4 vještine.
- Svaki kvartet iznosi svoj prijedlog, raspravlja i traži paralele u vlastitom profesionalnom i osobnom životu. Zapažanja, mišljenja ispisuju se na ploču i postavljaju na zid.
- S popisa odabralih vještina kritičkog mišljenja odaberite svoje jake i slabe strane koje želite ojačati. Zapišite ih u tablicu. (1. zadatak).

Koja vas je osobnost (iz svijeta ili kolega) inspirirala da nakon ove rasprave odredite plan za promjenu u svom životu? Što vas je točno inspiriralo (2. zadatak)?

ZADATAK 2: Uravnotežite snage/slabosti:

moje jake strane	slabosti koje želim ojačati

Napravite refleksiju: Što ste naučili iz individualnog i grupnog rada? Jesu li vaši argumenti tijekom zadatka bili uvjerljivi? Koje ste svoje dosadašnje profesionalno i životno iskustvo i vještine koristili?

Zaključak: Poznavanje svojih prednosti i nedostataka važno je za uspjeh u životu. Kreativne ličnosti s visokim stupnjem kritičkog mišljenja mogu biti inspiracija za naš plan rasta u karijeri (u ravnoteži s našim osobnim životom). Kreativnost je također dio KM-a. Osim toga, moramo znati izraziti svoje ideje, slušati druge ljude i, posljedično, promijeniti svoje mišljenje. Slušati je ponekad teže nego govoriti...

Dodatne informacije (facilitacija, savjeti, čimbenici uspjeha/slabosti, ograničenja, mogućnosti prijenosa, potrebni resursi...):

Potaknite rad u parovima.

2.4 PRIMJENA

Opis AKTIVNOSTI:

Aktivnost ima za cilj smisleno primijeniti kritičko mišljenje pri planiranju promjena u životu polaznika. (Dodatne informacije možete pronaći... hiperveza).

Titula: KRITIČKI RAZMISLITE O SVOM DANU

Ciljevi:

Pripravnik uspoređuje redoslijed radnji u svom/njegovom poslu ili osobnom životu.

Polaznik primjenjuje znanje o kritičkom mišljenju kada predlaže promjene u redoslijedu. Pripravnik ilustrira kako se ovi nalazi mogu upotrijebiti u svom stvarnom poslu ili osobnom životu.

Metode:

analiza, rasprava u parovima

Poboljšane ključne kompetencije:

kritičko razmišljanje, rješavanje problema, komunikacija,

Poboljšane vještine kritičkog mišljenja:

primjena, uspoređivanje, pozornost na detalje, donošenje odluka, davanje prijedloga

Trajanje:

30 minuta

Materijal:

radni list s grafikonima, olovkama, naljepnicama, pločom

Postupak:

Uvod: Svi osjećamo da su neki trenuci u našim životima potrošeni. Ovi trenuci su nažalost neizbjegni. Međutim, možemo minimizirati količinu vremena koje gubimo kritičkim razmišljanjem o tome kako ga poboljšati.

Pitajte i motivirajte: Jeste li ikada u svom osobnom ili poslovnom životu izgubili trenutak? Možete li opisati jedan od takvih trenutaka? Kako ste se osjećali?

Dajte uputu:

- Zapišite, korak po korak, u grafikon 1: Što ste radili jučer u svom osobnom životu/poslu?
- Podijelite ove radnje prema grafikonu 2 (svaki polaznik zapisuje primjere na ploču):

	Urgent	Not Urgent
Important	I <ul style="list-style-type: none"> ➤ Crises ➤ Pressing problems ➤ Firefighting ➤ Major scrap and rework ➤ Deadline-driven projects 	II <ul style="list-style-type: none"> ➤ Prevention ➤ Production capability activities ➤ Relationship building ➤ Recognizing new opportunities ➤ Planning ➤ Re-creation
Not Important	III <ul style="list-style-type: none"> ➤ Interruptions ➤ Some calls ➤ Some mail ➤ Some reports ➤ Some meetings ➤ Proximate pressing matters ➤ Popular activities ➤ Some scrap & rework 	IV <ul style="list-style-type: none"> ➤ Trivia ➤ Busywork ➤ Some mail ➤ Some phone calls ➤ Time-wasters ➤ Pleasant activities

- Radite u parovima: usporedite redoslijed radnji u prvom i drugom grafikonu (vježbač objašnjava grafikon 2).
- Zajednički dajte prijedloge: kako bi redoslijed radnji bio promijenjen kako bi živjeli na najbolji način? Upišite svoje prijedloge u grafikon 3a.
- Razmislite: Koje biste promjene sada primijenili u svom svakodnevnom poslu ili privatnom životu? Upišite svoje prijedloge u grafikon 3b. Obavijestite druge.

Refleksija: Koje ste nove činjenice naučili? Kako se osjećate kada vidite svoj grafikon s hitnim/ne hitnim/važnim i nevažnim radnjama?

Zaključak: Da bismo unijeli promjene u svoj život, moramo razmišljati kritički i krenuti s malim promjenama. Tuđe ideje također mogu biti od pomoći i obogaćivanja.

Objašnjenje grafikona 2:

Ako se ljudi usredotoče na kvadrant 1, nikada neće biti spremni ni za što.

Ako se ljudi koncentriraju na kvadrant 3 i 4, imaju u osnovi neodgovoran život.

Osnova učinkovitog osobnog upravljanja je kvadrant 2.

Dodatne informacije (facilitacija, savjeti, čimbenici uspjeha/slabosti, ograničenja, mogućnosti prijenosa, potrebni resursi...):

Potaknite rad u parovima.

Za dodatne informacije pogledajte:

<https://www.youtube.com/watch?v=xaTmv67WpRM>

Izvori: prilagodio Covey, S. R.: 7 navika vrlo učinkovitih ljudi

2.5 ANALIZA

Opis AKTIVNOSTI:

Aktivnost ima za cilj smisleno primijeniti kritičko mišljenje kada analiziramo ljude, predmete ili situacije oko nas.

Titula: KOJA JE AUTOROVA PORUKA?

Ciljevi:

Pripravnik objašnjava pristup autora i njegove namjere. Polaznik u praksi identificira i analizira tipične značajke crtića/fotografije/slike te svoje odgovore uspoređuje s drugim članovima grupe.

Metode:

sustav pitanja, evaluacije, provjere

Razvijene ključne kompetencije:

komunikacija, rješavanje problema, kritičko mišljenje

Razvijene vještine kritičkog mišljenja:

formulacija rješenja, pronalaženje veza, opis dobrih i loših strana, prosudba

Trajanje:

20 minuta

Materijal:

crtani film/slika

Postupak:

Uvod: Ne obraćamo puno pažnje na vizuelne impulse s kojima se svakodnevno susrećemo. Ali sada pokušajmo dobro razmisliti o slici koju imamo pred sobom. (Svaki polaznik imat će svoju sliku/ili koristiti ekran za sve. Slika je odabrana namjerno - izaziva i donosi neke emocije kod gledatelja.)

Što možete vidjeti na crtiću/slici/fotografiji?

Koja aktivnost ili događaj postoji?

(Trener vodi raspravu sa polaznicima o problemu bez ikakvih zaključaka, samo da bi potaknuo njihovo iskustvo, pamćenje i interes.)

Pitajte i motivirajte: Što zamišljate pod riječju „siromaštvo“? Kako znamo da su ljudi siromašni? Koji su razlozi takvoj situaciji?

Dajte uputu:

- Trener vodi računa o tome da polaznik pazi na figure: njihov opis, godine, izgled, odijevanje i da o njima razmišlja individualno.
- Pritom je važan i okoliš: zgrade, ulice, aktivnosti, osjećaji i njihov opis – gledajte ih i razmišljajte o njima.
- Sami pogledajte sliku i zapišite odgovore. Usredotočite se na atmosferu, opišite pojedine dijelove, njihovu funkciju pa cijeli rad. Zatim vodimo raspravu. (1. zadatak)
- (Zadatak 2) odnosi se na vježbanje i razvijanje vještina povezanih s analizom i komunikacijom (kako izraziti svoje mišljenje?)
- Radite u parovima: uspoređujte, postavljajte jedni drugima pitanja i izrazite svoje osjećaje, stavove, raspoloženja i iskustva.

Refleksija: Koja je uloga oca, majke i djece u obitelji? Postoji li još neka ideja ili emocija povezana sa situacijom na slici? Kako riješiti problem siromaštva u našoj zemlji (podijelite iskustva – osobna, medijska, ono o čemu ste čuli, čitali) i njihove prednosti i nedostatke?

Zaključak: Zbrojite osjećaje, mišljenja, iskustva i znanja polaznika u razrednoj raspravi. Ako u djelu postoji poruka, što iz nje možemo naučiti (3. zadatak)? Usredotočite se na različite odgovore i stavite neke od njih na bijelu ploču. Ova aktivnost se odnosi na prihvatanje različitih mišljenja. Svatko je drugačiji i drugačije razmišlja. Moramo to prihvatiti.

Dodatne informacije (facilitacija, savjeti, čimbenici uspjeha/slabosti, ograničenja, mogućnosti prijenosa, potrebni resursi...):

Trener se fokusira na polaznika da spomene više mogućnosti i podržava percepciju situacije na slici postavljanjem pitanja o iskustvu, medijskim primjerima i situacijama u stranim zemljama.

2.6 EVALUACIJA I STVARANJE

Opis AKTIVNOSTI:

Aktivnost ima za cilj poboljšati i ojačati kritičko mišljenje korištenjem kreativnih zadataka i učenjem kroz iskustvo kako koristiti kritičko mišljenje u osobnom i profesionalnom životu te ga kreativno koristiti.

Titula: TAJNA REKLAME

Ciljevi:

Pripravnik sastavlja elemente i dijelove u novu cjelinu.

Pripravnik analizira stvarne vrijednosti, iznosi mišljenja, brani ih i obrazlaže.

Pripravnik uspoređuje, ocjenjuje i daje izjave, procjenjuje utjecaj oglašavanja na kupovne navike.

Polaznik donosi zaključke, navodi prednosti i nedostatke te izrađuje vlastite dizajne reklama i slogana.

Metode:

skup otvorenih pitanja, analiza, opis problema i objašnjenje rješenja

Poboljšane ključne kompetencije:

komunikacija, rješavanje problema, kritičko mišljenje

Poboljšane vještine kritičkog mišljenja:

indukcija, dedukcija, formulacija rješenja

Trajanje:

10+10+20+25 minuta

Materijal:

slike/fotografije, video, aktivnost slušanja

Postupak:

ZADATAK A (10 minuta)

Uvod: Koliko često se susrećete s oglašavanjem tijekom TV emisija, filmova, igara, događaja...?

Pogledajmo detaljno oglašavanje i ono s čime je povezano.

Pitajte i motivirajte:

Koje oglašavanje je privuklo vašu pozornost u posljednje vrijeme? Zašto?

Dajte upute: Trener daje tri dobro poznata slogana i postavlja pitanja:

- Koju marku i proizvod zamišljate izjavama? (Možda ćete pronaći vlastite slogane ili izjave.)

slogani:

1. Odmori se... Uzmi Kit Kat." Nestlé
2. "Kad si gladan nisi svoj." Snickers
3. „Just do it." Nike

- Koji je od slogana za vas najinovativniji ili najupečatljiviji? Zašto?

● Trener se brine da svaki polaznik zapiše odgovor. On/ona koristi ploču za bilježenje ideja i sažimanje prve aktivnosti. On/ona može odabrati pripravnika koji će to učiniti.

● Postoji takozvana spontana svijest ili svijest o marki, tj. na koju marku mislite kada kažemo "pivo", "čokoladica", "automobil". Odmah spajate marku s proizvodom. Probajte sa svojim polaznicima.

Razmislite: Koje oglašavanje/reklama vam se najviše sviđa? Zašto? Je li to zahvaljujući svojoj ideji, kreativnosti ili brendu koji sadrži? Naprotiv, koju reklamu/reklamu ne volite ili koja vas smeta? Zašto?

Zaključak: Najomiljenije su one reklame koje kod ljudi mogu izazvati emocije: ugađaju vam, naljute vas, nasmiju ili rastuže. Oni ostavljaju trag u ljudima: glazbu, okus, nadu... To koriste trgovci za prodaju svojih proizvoda. Trebali bismo ih biti svjesni.

Napomena: možete koristiti izvor: <https://www.youtube.com/watch?v=JKIAOZZritk>

ZADATAK B (10 minuta)

Pitajte i motivirajte: Gledate li reklame? Utječe li oglašavanje na vas? Koje oblike oglašavanja poznajete? Koje se riječi ili boje koriste u oglašavanju? Zašto? Pripravnici su potkrijepljeni pitanjima kako bi pronašli vlastite definicije oglašavanja, njegove osnovne kvalitete i svrhe (1. zadatak).

Dajte uputu:

Navedite cilj, oblike, boje i riječi koje se koriste u oglašavanju.

- Navedite neka sredstva koja se koriste u oglašavanju, npr. poznata osoba, modeli, dizajnirani proizvodi itd.
- Jeste li ikada kupili nešto što vam zapravo nije trebalo? Kako kupujete stvari? Napravite popis kriterija koje trebate slijediti kada i kako odlučite što ćete kupiti (2. zadatak).

Napravite refleksiju:

Objasnite svoje kriterije pred drugim polaznicima. Upotrijebite ploču za izradu sažetka kriterija u grupi.

Zaključak: Postupno otkrivamo da oglašavanje nije naš sluga, već služi nekom drugom.

ZADATAK C (25 minuta)

Dajte uputu:

- Pripravnici će sami riješiti zadatak, a zatim će raspravljati u grupi.
- Spojite slike s trikovima i na temelju vlastitog iskustva navedite druge trikove i proizvode (1. zadatak). Koje ste od njih već pratili?
- Zabilježite trikove i njihova načela (2. zadatak).
- Recite nam svoje iskustvo i objasnite koji je trik uspio u vašem slučaju i zašto. Zadatak je fiksiranje znanja. To su isti trikovi, sada verbalizirani i s primjerom.

Napravite refleksiju: Recite nam nešto o drugom primjeru iz svog iskustva i prevencije. Koji su od gore navedenih trikova učinkoviti? Zašto? Kako biste se zaštitali od toga? Znate li još neke trikove u reklami?

ZADATAK D (20 min)

Dajte uputu:

- Rad u grupama. Odaberite proizvode za grupu.
- Napravite vlastiti slogan, upotrijebite tehniku manipulacije i predstavite svoj proizvod putem predstavnika (1. zadatak).
- Koristite manipulativne tehnike i poluistine kako biste uvjerili svog potencijalnog kupca. Naglasak je sada na riječima, njihovoj upotrebi u marketingu i prezentacijama. Gledajte na problem s više stajališta, odnosno kao autor reklame i kao njezin primatelj. Izražavaju pozitivne i negativne strane, pokušavaju sažeti problem i pronaći vezu sa stvarnošću.
- Upotrijebite bilo koji marketinški trik (ne samo od gore navedenih) i odaberite predstavnika svoje grupe koji će pokušati prodati proizvod polaznicima u razredu (zadatak 2).
- Glasajte za najbolji slogan i reklamnu kampanju i napravite top 5 listu. Odgovorite na pitanja (3. zadatak).

Napravite refleksiju: pokušajte procijeniti uspjeh vašeg oglašavanja. Zapišite rezultat preferencije na bijelu ploču. Razgovarajte zajedno zašto je reklama na prvom mjestu najbolja. Pronađite primjere u praksi.

Zaključak: Reklama nije samo loša. Danas su prisutne i vrijednosti u marketingu, npr. zrakoplovne tvrtke tvrde da prečesti letovi mogu biti štetni za naš okoliš ili proizvođači automobila daju dijeljenje automobila. Profit nije uvjek na prvom mjestu. Razgovarajte o drugim primjerima pozitivnih učinaka oglašavanja ovih dana. Ovo je jedna od stvari koje moramo uzeti u obzir kada donosimo odluke.

Dodatne informacije (facilitacija, savjeti, čimbenici uspjeha/slabosti, ograničenja, mogućnosti prijenosa, potrebni resursi...):

Pripravnici povezuju teoriju s praksom. Polaznici će primijeniti naučeno i mogu objasniti što je oko njih, objasniti kako se to može i treba promijeniti. Trener se brine da svaki polaznik napravi vlastitu evaluaciju i odgovori na sva pitanja te za svako pitanje odabere pojedinačne polaznike.

Facilitacija:

Pitanja, rasprava prije analize slika/videa/slogana, rasprava nakon analize, zaključak

Savjeti:

Polaznici bi trebali imati osnovna znanja o oglašavanju, trebali bi pronaći i dati karakteristike i prenijeti osnovne kvalitete i principe te znati izraziti svoje mišljenje.

Faktori uspjeha/slabosti:

Tema i interesi, sposobnost komuniciranja pred drugim ljudima, sposobnost dijeljenja iskustva, vještina analize, generaliziranja, opisivanja principa.

Mogućnosti prijenosa:

Strani jezik, komunikacija, povijest, medijsko obrazovanje, psihologija primjenjiva na online obrazovanje

Potrebna sredstva:

Izvori: <https://de.wikipedia.org/wiki/Datei:Activia.jpg>

Profesionalna preporuka: <https://www.flickr.com/photos/159358942@N07/42879892490>

Izvori: https://en.wikipedia.org/wiki/Trump_Steaks#/media/File:Trump_Steaks.png

Izvori: <https://pxhere.com/en/photo/1450203>

2.7 SUMIRANJE

Opis AKTIVNOSTI:

Ova aktivnost je zaključak prvog dijela. Treba evaluirati i uspoređivati uvjerenja i mišljenja polaznika u smislu kritičkog mišljenja. Svoje će mape uma na početku usporediti sa svojim razumijevanjem kritičkog mišljenja na kraju prvog dijela tečaja.

Naslov: DAKLE, ŠTO JE ZAPRAVO KRITIČKO MIŠLJENJE?

Ciljevi:

Polaznik identificira tipične značajke kritičkog mišljenja.

Pripravnik izražava svoje razumijevanje kritičkog mišljenja.

Polaznik stvara svoju definiciju kritičkog mišljenja.

Polaznik sažima svoje znanje o kritičkom mišljenju.

Metode: frontalno objašnjenje, izrada mape uma, rad u paru

Poboljšane ključne kompetencije: kritičko mišljenje

Ključne poboljšane vještine kritičkog mišljenja: izražavanje mišljenja, vještine rasprave, analitičko razmišljanje

Trajanje: 7 minuta

Materijal: ploča i markeri

Postupak:

Uvod: Približavamo se kraju prvog dijela vašeg tečaja. Možete li se vratiti na početak i provjeriti mapu uma KM-a koju ste izradili?

Pitajte i motivirajte: Koje su vaše asocijacije na kritičko mišljenje na kraju prvog dijela? Kad netko kaže kritičko mišljenje, što to za vas znači?

Dajte uputu:

- Revidirati ćete mapu uma koju ste napravili na početku.
- Razmislite o svim asocijacijama za koje mislite da su potrebne za bolje razumijevanje pojma kritičko mišljenje i njima dopunite izvornu mapu uma.
- Refleksija: Kako biste svom djetetu ili unuku objasnili što je KM? Objasnite svom partneru u paru.

Zaključak: Mapa uma koju ste upravo revidirali pomoći će vam u sljedećem dijelu tečaja, da dalje istražite što C znači u stvarnom životu i kako ga možemo bolje primjeniti.

ZA VJEŽBENIKA

2.1 UVOD

ŠTO JE KRITIČKO MIŠLJENJE?

ZADATAK 1: Koje su vaše asocijaciije na kritičko mišljenje?

Radite s drugima i dovršite mapu uma na bijeloj ploči.

ZADATAK 2: Na temelju mape uma – brainstorminga, zapišite ukratko što je kritičko mišljenje. Razmislite o situacijama, asocijacijama i događajima koje doživljavate svaki dan.

2.2 ZNATI

KRITIČKO RAZMIŠLJANJE – ŠTO TO ZNAČI U STVARNOM ŽIVOTU?

ZADATAK 1: Kako se kritičko mišljenje manifestira u svakodnevnom životu?

Raditi u parovima. Odlučite koje su od vještina i sposobnosti tipične za vas. Podcrtajte ih.

Podijelite ih s partnerom i navedite primjere kako se manifestiraju u vašem svakodnevnom životu.

Znati se prikladno obuci za situaciju ili događaj.

Mogućnost procijene informacija

Sposobnost uspješnog argumentiranja

Mogućnost pažljivog slušanja

Imati svoje mišljenje

Biti tolerantan

Znati voziti auto

Imati svoj budžet pod kontrolom

Znati mnogo i imati široko područje znanja

Imati svoj budžet pod kontrolom

Uvijek znati brzo reagirati

Biti ponizan i priznati pogreške

Biti elokventan i domišljat

Razlučiti između činjenica i mišljenja

ZADATAK 2: Ponovno proučite podcrtane vještine i sposobnosti. Koje biste nove vještine i sposobnosti kritičkog mišljenja sada dodali u tablicu?

2.3 RAZUMIJEVANJE

JE LI KRITIČKO MIŠLJENJE KREATIVAN PROCES?

ZADATAK 1: S popisa odabranih vještina kritičkog mišljenja odaberite 4 a) pojedinačno b) u parovima c) u četvorkama.

Odabrane vještine kritičkog mišljenja		
Pitanje	Objašnjenje	Prepoznavanje prednosti
Analiza podataka	Timski rad	Poboljšavanje ideja
Procjena	Induktivno i deduktivno razmišljanje	Postavljanje ciljeva
Oko za detalje	Emocionalna inteligencija	Preuzimanje inicijative
Evaluacija	Strateško planiranje	Flexibility
Objašnjenje	Znatiželja	Riješavanje problema
Aktivno slušanje	Uočavanje obrazaca	Samorefleksija

ZADATAK 2: Balansiranje jačih i slabijih strana:

moje jake strane	slabosti koje želim ojačati

ZADATAK 3: Koja vas je osobnost (iz svijeta ili kolega) nadahnula da nakon ove rasprave odredite plan za promjenu u svom životu? Što vas je točno inspiriralo?

Osobnost : .....

-
-
-
-

2.4 PRIMJENA

KRITIČKI RAZMISLITE O SVOM DANU

ZADATAK 1: Što sam radio jučer?

Grafikon 1: Napravite popis svojih radnji vremenskim redoslijedom.

1		7		13	
2		8		14	
3		9		15	
4		10		16	
5		11		17	
6		12		18	

ZADATAK 2: Podijelite ove radnje u ovaj grafikon.

Grafikon 2:

		Hitno	Nije hitno
Važno	I.	II.	
Nevažno	III.	IV.	

ZADATAK 3: a) Kako bi nastojanje da se živi na bolji način promijenilo redoslijed radnji?

Grafikon 3:

1		7		13	
2		8		14	
3		9		15	
4		10		16	
5		11		17	
6		12		18	

b) Koje biste promjene sada primijenili u svom svakodnevnom poslu ili privatnom životu?
Generalizirajte neke od njih i zapišite ih:

2.5 ANALIZA

KOJA JE AUTOROVA PORUKA?

Pogledaj crtici i zapiši odgovore. Informacije će se koristiti za završnu raspravu.

Što možete vidjeti u crtici?

Koja aktivnost ili događaj postoji?

ZADATAK 1. Crtić.

Razgovor u razredu: Usredotočite se na figure ili ljudi, okolinu i boje. Opišite ih

Pitanja	Odgovori
<p>Sami odgovorite na sljedeća pitanja:</p> <p>Kamo oni idu?</p> <p>O čemu razmišljaju? Zašto to misliš?</p> <p>Koja je situacija tamo prikazana?</p> <p>Postoji li ovaj ili sličan problem i sada?</p>	

ZADATAK 2: Slika.

Razgovor u razredu: Opišite osjećaje koje imate kada gledate fotografiju.

Pitanja	Odgovori
Kakvo je okruženje?	
Kamo oni idu?	
Kako se osjećaju?	
O čemu razmišljaju?	
Što nedostaje na fotografiji? Misli na ljude, predmete...	
Koja je situacija prikazana? Kakvo je vaše mišljenje o toj stvarnosti?	
Što kažeš sada? Kako da riješimo ovaj problem? Uspješno? Zašto da/ne?	
Što biste učinili da se vi ili netko vama blizak nađe u sličnoj situaciji?	
Koja je poruka ovog rada za vas?	

ZADATAK 3:

Ako u djelu postoji poruka, što možemo naučiti iz nje?

Pridružite se razrednoj raspravi o djelu i njegovoju poruci; podijelite svoje mišljenje s drugim polaznicima. Imaju li ista mišljenja?

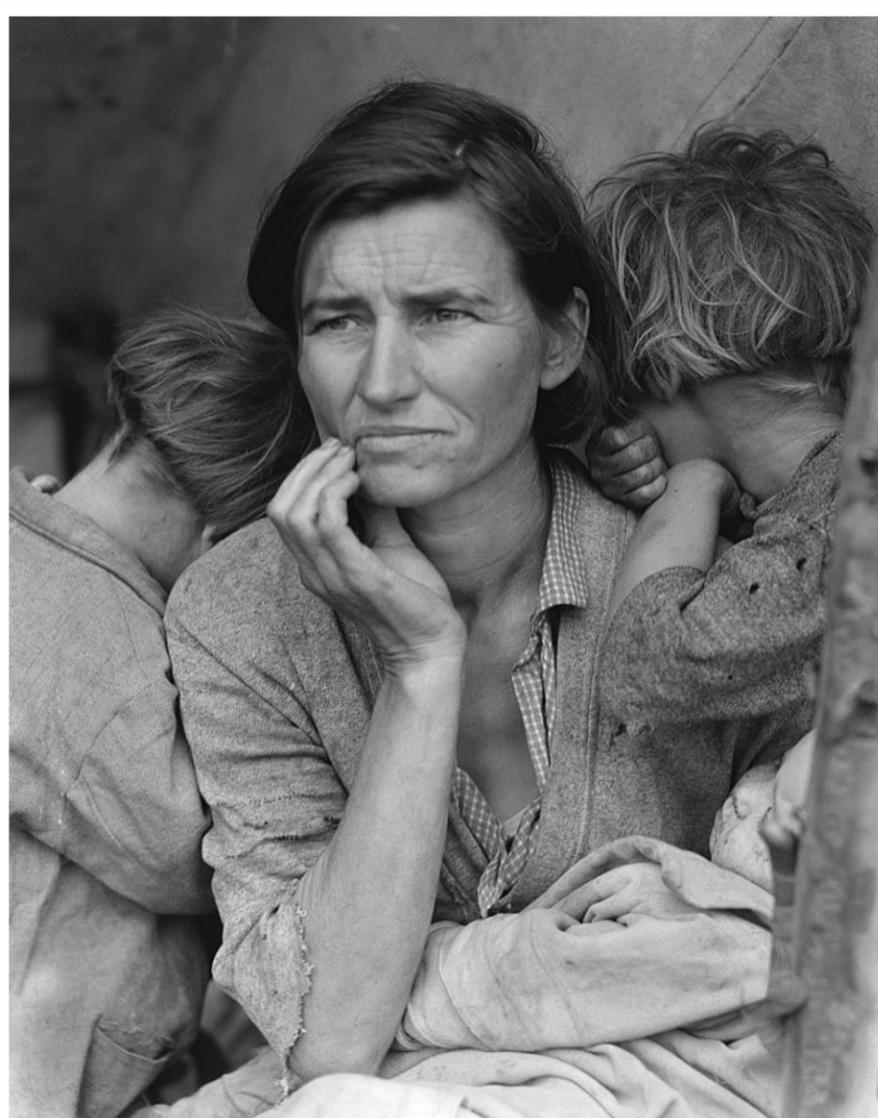
Izvori:

<http://niot.sk/wp-content/uploads/2019/01/A5-Metodick%C3%A1-pr%C3%ADru%C4%8Dka-Kritick%C3%A9-myslenie-2.pdf>

FILO, J. – IVANIČ, P. – LUPOVÁ, S. Myslíme kriticky o médiách. [Online]. 1. vyd. Bratislava: Slovenské centrum pre komunikáciu a rozvoj, 2011.

<https://freesvg.org/poor-mother-and-kids>

https://en.wikipedia.org/wiki/Florence_Owens_Thompson#/media/File:Lange-MigrantMother02.jpg

2.6. EVALUACIJA I STVARANJE

TAJNA REKLAME

ZADATAK A

Pogledajte sljedeće reklamne slogane i ispunite zadatke u nastavku.

slogani:

a. "Odmori se.... Uzmi Kit Kat."

b. "Kad si gladan nisi svoj."

c. "JUST DO IT."

1. Uparite slogan s markom.

Marke: Nike, Nestlé, Snickers

2. Koji je od slogana za vas najinovativniji ili najupečatljiviji?

3. Koja reklama/reklama vam se najviše sviđa? Zašto? Je li to zahvaljujući svojoj ideji, kreativnosti ili brendu koji sadrži?

Naprotiv, koju reklamu/reklamu ne volite ili koja vas smeta? Zašto?

ZADATAK B

ZADATAK 1: Rasprava:

- Gledate li reklame? Utječe li oglašavanje na vas?
- Koje oblike oglašavanja poznajete?
- Koje se riječi ili boje koriste u oglašavanju? Zašto?

ZADATAK 2: Popis kriterija

Jeste li ikada kupili nešto što vam zapravo nije trebalo?

Kako kupujete stvari?

Napravite popis kriterija koje trebate slijediti kada/kako odlučite što ćete kupiti.

Navedite i objasnite svoje kriterije pred drugim polaznicima.

ZADATAK C

Marketinški trikovi

ZADATAK 1: Spojite nazine ovih trikova sa slikama. Pokušajte objasniti princip trika i navesti primjer iz stvarnosti.

Koje ste od njih već pratili?

- A. Čarobni sastojak
- B. Referenca ovlaštenih osoba
- C. Vi ste elita
- D. Prodaja

1.

2.

3.

4.

ZADATAK 2: Uskladite definicije s odgovarajućim trikovima.

Trikovi

- A. Čarobni sastojak
- B. Referenca ovlaštenja
- C. Vi ste elita
- D. Prodaja

Definicije

1. Profesionalci nas u oglašavanju često pokušavaju uvjeriti da odabrani proizvod ima čarobne učinke. Primjer: Farmaceutska tvrtka proizvodi lijek za mršavljenje. U svojoj reklami tvrde da sadrži element iz biljaka koje su samo duboko u amazonskoj prašumi. To je razlog zašto djeluje.
2. Tvrta pokušava prodati svoj proizvod izjavom da ga 9 od 10 autoritetnih osoba preporučuje, posebno liječnici i znanstvenici. Ili se ponekad spominje da ga je testirala pouzdana institucija. Primjer: Liječnici kažu da je ovaj proizvod svakako koristan za vaše zdravlje.
3. U reklami je naglašeno da ako kupite proizvod, bit ćete posebni, pripadat ćete odabranima. Primjer: Bit ćete drugačiji od ostalih, od običnih ljudi.
4. Reklama nastoji privući kupca popustom i uvjeriti ga da je to ekonomski povoljno. Primjer: Kupac nikada ne bi kupio ovaj proizvod da nije s popustom.

Rasprrava:

Koji su od gore navedenih trikova učinkoviti? Zašto?

Kako biste se zaštitali od toga?

Znate li još neke trikove u reklami?

ZADATAK D

Reklamni slogan

Odaberite jedan od sljedećih proizvoda:

- 1. Čokoladni namaz**
- 2. Maslac od povrća**
- 3. Žitarice**
- 4. Tegla džema**
- 5. Sladoled**

ZADATAK 1 Pokušajte s ostalim članovima grupe izmislti reklamni slogan za odabrani proizvod.

ZADATAK 2. Upotrijebite bilo koji marketinški trik (ne samo od gore navedenih) i odaberite predstavnika svoje grupe koji će pokušati prodati proizvod polaznicima u razredu.

ZADATAK 3: Tablica TOP 5.

Glasajte za najbolji slogan i reklamne kampanje i napravite top 5 listu.

Odgovorite na sljedeća pitanja:

Koja vam se reklamna kampanja najviše svidjela i zašto?

Koriste li se slični trikovi i slogani u stvarnom oglašavanju?

Odgovorite na pitanja o svom oglašavanju:

Zašto ste upotrijebili ovaj slogan?

Navedite primjere kako vaše oglašavanje manipulira.

Možete li pronaći sredstva za manipulaciju u drugim reklamama oko vas? Navedite primjer:

2.7 SUMIRANJE

DAKLE, ŠTO JE ZAPRAVO KRITIČKO MIŠLJENJE?

ZADATAK 1: Približavamo se kraju prvog dijela Vašeg tečaja. Možete li se vratiti na početak i provjeriti umnu mapu KM-a koju ste izradili?

ZADATAK 2: Koje su vaše asocijacije na kritičko mišljenje na kraju prvog dijela? Kad netko kaže kritičko mišljenje, što to za vas znači?

Revidirati ćete umnu mapu koju ste kreirali na početku. Razmislite o svim asocijacijama za koje mislite da su potrebne za bolje razumijevanje pojma kritičko mišljenje i njima dopunite izvornu umnu mapu.

ZADATAK 3: Kako biste svom djetetu ili unuku objasnili što je KM? Objasnite svom partneru u paru.